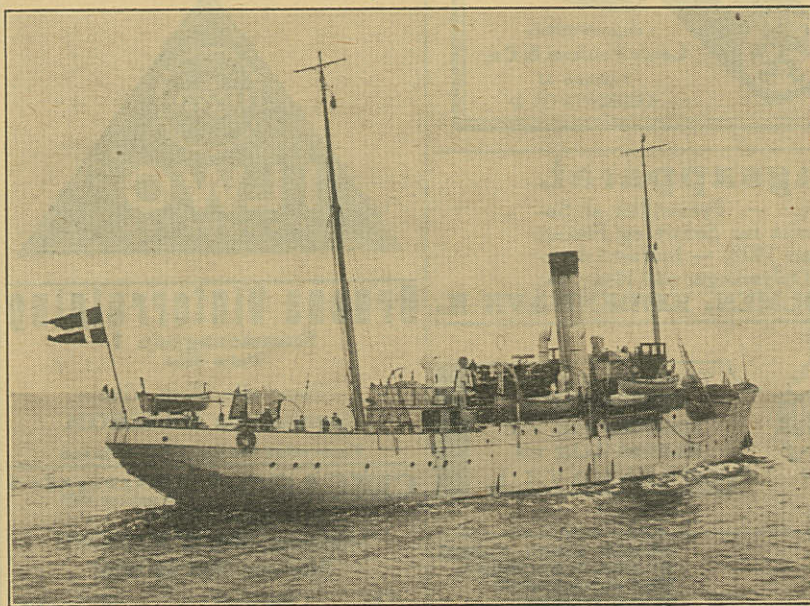

· UNDER DANNEBROG ·

Inspektionsskibet „Islands Falk“,
der varetager Fiskeriinspektionen i de danske Farvande
og Nordsøen.

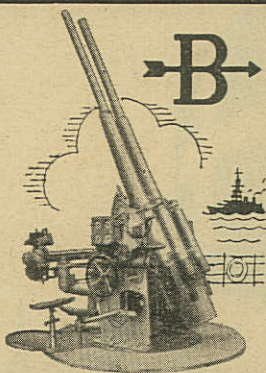
4

ERIK CLAUSEN, Tandlæge — St. Kongensgade 103¹
 Smertefri Tandbehandling — Kunstige Tænder — Rimelige Priser — Sygekassemedlemmer Moderation

BOFORS'

KRIGSMATERIEL,
 VÆRKTØJS- og KONSTRUKTIONS-
 STAAL,
 SMEDE- og STAALSTØBEGODS,
 STAALPROPELLER m.m.

A.B. BOFORS
 BOFORS • SVERIGE

Aktieselskabet
BOFORS' NOBELKRUT

Skandinavians største
 Krudtværk

Hexyl
 af høj Detonationshastighed.

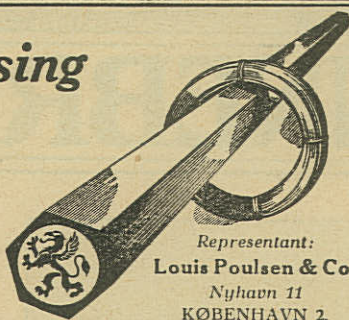
Dr. Alfred Nobel,
 Aktieselsk. Grundl.

Kobber og Messing

i
 Plade, Rør, Bolt, Traad,
 Profiler, Skinner, Baand
 m. m.

Finspongs Metallverk
 STOCKHOLM

Telegr.-adr: "Finspongverken"

Representant:
Louis Poulsen & Co.
 Nyhavn 11
 KØBENHAVN 2.

Dansk Linekastningsapparat.

1 Karabin, 4 Raketter, 3 Liner etc. — Fremstillet af Søartilleriet. — Godkendt af Ministeriet for Søfart og Fiskeri i Henhold til London Konventionen 1929. — Indført i danske Orlogsskibe. — Nærmere Oplysninger ved Henv. til: **SØARTILLERIET, HOLMEN, KØBENHAVN K.**

OMFORMERE
 TRANSFORMATORER
 ELEKTROMOTORER
 DYNAMOER
 MOTORGENERATORER

TELEGRAMADRESSE:
GENERATOR
 TELEFON: 9692, 9693
 BORUPS ALLE 128
 KØBENHAVN L.

PRISEN SIGER ALDRIG
 AT VAREN ER BILLIG,
 MEN MINE VARE
 SIGER SENERE
 AT PRISEN VAR BILLIG!

MANUFAKTUR OG TRIKOTAGE
 NDR. FRIHAVNSGADE 68, TLF. ØBRO 8216

ERIK F
LUND
 A-FRÖLUND-ANDER/ENJ-EFTF

Støt dansk Industri og gør Deres Indkøb i
**Christianshavns
 Skotøjs Fabriks Udsalg**
 Amager 6616, Torvegade 1-3, ved Knippelsbro
 Største Udvalg fra vore bedste danske
 Fabrikker til absolut billigste Priser.
 Eks.: danske Dame Laksko fra 8,85 med
 av og høj Hæl. Prima danske Herre
 Laksko fra 12,50. Solidt og billigt Børne-
 fodtøj. Udvalg i sorte og brune Ride-
 og Motorstøvler.

Forretnings-Motto:
 Stor Omsætning, lille Avance.

PYRENE

ILDSTLUKKERE, alle Systemer.

HENNING HOLST
 NY ADELGADE 3, TELF. 1023

Forlang
**Hafnia
 Skinken**

Glent & Co.

København

VESTRE BOULEVARD 4

Telf. 13900

AKTIESELSKABET

RANDERS REBSLAAERI

Tougværk af Hamp, Manilla og Kokos.

Staalougværk af enhver Art.

Lager i København: Strandgade 44 — Telefon 12665

H. Hagerup's Boghandel

Telefon 675 & 874

Gothersgade 30

Leverandør til Marinens Bibliotek og Kadetskolen etc.

Kort, marinetekniske Bøger og en god Roman
 til Frivagten.

Papir — Bogtrykkeri — Protokoller
 Hovedforhandler af Statens Papir

POUL HOLM

11. Silkegade 11.

Sports-Beklædning, Støvler og Sko.
 Største Udvalg, billigste Priser.

Ørnens Vinforretning

Suensonsgade 1
 Palæ 3866

Fører alle Slags Vine
 Specialitet: ØRNEROM

Forsendes franco til Provinzen

CHICAGO Købmagergade 6
 Grundlagt 1905
 (Ingen Filialer)

Indehaver: HANS WISBORG
 Telefoner 3031 og 10661

Glas — Porcelæn — Fajance

Spørg Deres Kollega

eller Bekendte, der har købt Cyclus eller
 Radio eller faaet repareret saadanne hos
 mig, om han var tilfreds.

Carl P. Andersen
 Cycle- og Radioforretning
 Østervoldgade 8
 Cyclus opbevares for Vinteren

H. Berg & Co.s Eftf.

(A. STORM)

Atelier for Blomsterbinding
 St. Kongensgade 56
 Tlf. Central 10 292

Otto Suenson & Co.

Dr. Tværgade 7, Telefon Centr. 482.

Vin og Cigarer.

Leverandør til Søofficersforeningen og
 Officersforeningen.

I. FREYTAG

Yachtsejl

NYHAVN 53. PALÆ 3943

Vaskeriet MARRS Eftf.

Store Kongensgade 106 Stuen
 Palæ 71

vasker alt!

Forlov elske
 ringe
 14 Kr., fra 7 Kr.
 Smykker. — Gaffer. — Skoer.
Th. Halgreen Gothersgade 34
 (Højt. Bogtryk.)

**Trifoliums
 Mælkeforsyning**

Leverer altid prima velsma-
 gende Mælk fra store

Mønstergaarde

som staar under Tilsyn af
 Selskabets egne Dyr læger.

Telefoner:
 Centr. 385 (5 Ledninger).

I. Thagaard Nielsen

Ure og Optik

Telefon Palæ 184

ST. KONGENSGADE 3

Stort Udvalg:

Prisme Kikkerter fra 38 Kr.

Zeiss Brilller og Kikkerter

S. H. KJELDFELT

Blikkenslager, aut. Gas- og Vandmester.
 Installation af W. C., Badeværelser og Spildevandsanlæg. Nytt saavel som Reparationer af Zink-,
 Kobber- og Blyarbejde udføres.

Strandboulevard 114

Telf. Øbro 5404 — Privat: Øbro 2469 Y.

Vi anbefaler at tegne en

Annonce

„UNDER DANNEBROG“

Axel Høfler

HAFNIA & DANSKE PHØNIX

Tegner alle Arter af

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN.

REDAKTØR: AXEL JUEL

19. AARGANG 1932.	BLADETS OG HOVEDFORENINGENS KONTOR St. Strandstræde 9 ^a , KØBENHAVN K. Telefon Palæ 2886 — Kontortid 1—4.	HÆFTE II FEBRUAR
----------------------	--	---------------------

Fra Orlogsmarinen

Kommende Togter m. m.

Orlogsskibet *Peder Skram* skal fra ca. 20. Maj—18. Juni paa Togt som Øvelsesskib for Kadetskolen og Dæksofficers-elevskolen med Kommandør *Godfred Hansen* som Chef.

Fra ca. 22. Juli—27. September skal Skibet paa Øvelsestogt under Kommando af Kommandør *Trap*.

**
*

Fra ca. 18. Juni—1. September udrustes en Kadetskoledeling under Kommandørkaptajn *Barfods* Kommando. Delingen skal bestaa af Inspektionsskibet *Beskytteren*, Torpedobaaden *Sælen*, Minestrygningsfartøjerne *Havhesten* og *Narhvalen* og Minekran Nr. 5.

Senere paa Aaret (ca. 3. September—27. September) udrustes en Undervandsbaadsflotille paa 7 Skibe og en Torpedobaadsflotille paa 6 Fartøjer.

Det nye Kongeskib *Dannebrog* skal ud paa sit første Togt med Kommandørkaptajn *Ackermann* som Chef.

Fra ca. 22. Juli—2. September skal Torpedobaaden *Havkatten* paa Artilleriskoletogt, og Kaptajnløjtnant, Hs. kgl. Højhed Kronsprins *Frederik* skal være Chef for Baaden.

**
*

Den 1. April afløses Orlogskaptajn *Ørsted* af Kaptajn *Foss* som Fyrinspektør, og den 1. Maj overtager Orlogskaptajn *Ørsted* Posten som Vagerinspektør efter Orlogskaptajn *Michaelsen*.

**
*

Artillerimester *E. J. F. Flye* er udnævnt til Overartillerimester i Flaaden fra den 1. Marts.

**
*

Intendant *L. A. Krøyer* er udnævnt til Overintendant fra 1. April og udset til Posten som Bestyrer af Beklædningsmagasinet.

Skibsfarten hjemme og ude

Fra danske Værfter.

Fra Nakskov Skibsværft er søsat Damperen „Cieszyn“, bygget til et Rederi i Gdynia og paa 1400 Dødvægt Tons, bestemt til Fart paa Finland og derfor forsynet med Isforstærkning. Maskineriet bestaar af en Lenzdampmaskine paa 1300 HK, og Farten bliver 12 Knob.

Fra Helsingør Værft er søsat D. F. D. S. ny Motorskib „England“, bestemt til Esbjerg—Harwich Ruten og paa 2761 Brutto Tons. Det ventes indsat i Farten omkring den 1. Maj, hvorefter Damperen „A. P. Bernstorff“ udgaar af Ruten.

Fra Frederikshavn Skibsværft er afholdt Prøvetur med Motorskibet „Smiril“, bygget til Færøerne. Skibet har en 400 HK Motor, der kan give Skibet 10 Knobs Fart. Det indgik straks i den færøske Passager- og Postfart.

Fra Ring Andersen Værft er søsat tremastet Fiskerikutter „Havfrugin“ til Vestmanhavn paa Færøerne paa 15 Br. Tons og med en 30 HK. Tuxham Motor.

Fra Nyborg Skibsværft er søsat Fiskerikutter „Marry Henriette“ paa 30 Tons, bygget til Frederikshavn og med en 70 HK Gamma Motor. Samtidig lagdes Kølen til Lundeborg—Lohals Færgen, der skal være færdig i Maj Maaned.

Fra Nakskov Værft er afholdt Prøvetur med Damperen „Slask“, bygget til Polen og paa 1400 Dødvægt Tons, bestemt til Fart mellem Gdynia og Finland og Søsterskib til ovennævnte „Cieszyn“. Paa Prøven blev Gennemsnitsfarten 13½ Knob.

**
*

Burmeister og Wain Motorer.

Burmeister og Wain har i Fjor bygget Motorer til 26 Skibe paa ialt 139 516 Brutto Tons og med en samlet Hestekraft af Hovedmaskinerne paa 111 865 ind. HK og af Hjælpemaskinerne paa 11 809 ind. HK. Af de 26 Skibe blev 11 paa ialt 64 796 Br. Tons, bygget hos Burmester og Wain, og Resten paa andre danske Værfter eller paa Værfter i Udlandet.

**
*

Motorskibet „Erria“.

Motorskibet „Erria“ er bygget paa Nakskov Skibsværft til Østasiatisk Kompagni og afleveret den 30. December. Det er bygget med en Komfort, der staar væsentlig over det, som de store Postskibe paa samme Rute kan opvise; det er 458 Fod langt og 62 Fod bredt, paa 8636 Brutto Tons, 5481 Netto Tons.

Hovedmaskineriet bestaar af to 6-Cylinders B. og W. Motorer, der kan udvikle 9500 ind. HK og give Skibet en Fart af 16 Knob paa Last, og Hjælpemaskineriet er bl. a. tre To-Takts Dieselmotorer ogsaa leveret af Burmeister og Wain. Der er fem store Luger til Lastrummene, der betjenes af tolv Lastbomme med elektriske Spil og fra 3 til 7 Tons Kapacitet og desuden en Sværbom til 40 Tons Vægte samt to elektriske Svingkraner med 3 Tons Løfteevne.

Om Bord findes 37 Kamre, hvert til 2 Passagerer, forsynet med brede Senge og Sovesofaer, Toilet og Skriveborde og hvert Kammer med eget Toilet- og Baderum. I Spisesalonen er Plads til 80 Personer, Salen er ført gennem to Dæk, et lyst Rum med mange Vinduer og med Paneler og Loft i smukke, lyse Farver. Om Aftenen oplyses Salen med indirekte Ovenlys og Væg-Lampetter. Rygesalonen er i mat poleret Mahogni med engelske Kamin, Ryge- og Spilleborde, og i Loftet en smukt udstyret Vindrose. I tre af Salonerne er Radio-Højtalere, ved Spisesalen en Bar, samt et Opholdssted for Børnene.

Alle Kamre og Saloner ventileres og opvarmes ved Indblæsning af Luft i Rummene, og herved undgaas de almindelige Vifter og Varmeovne. Som Gulvbelægning er benyttet den lyddæpende Gummibelægning „Ruboleum“. Skibet har oliefyret Kabys, rummelige Kølerum med Kølemaskiner til Provianten. I agterste Dækshus er Vaskeri med Vaskemaskiner, Tørremaskiner, Rulle- og Strygemaskiner og alt med elektrisk Drift.

Redningsmateriellet er over Lovens Forordninger, og Redningsbaadene er anbragt under Columbus-Kvadrant-Davider af nyeste Model. Skibet har en kraftig Radiostation og et Radiopejlapparat.

For et Aar siden blev Kølen lagt, og den 5. September blev det sat i Vandet; det er nu paa sin Jomfrurejse til Bangkok som Kompagniets hurtigste og mest komfortable Skib.

**

De nordiske Handelsflaader.

Af Dampere havde Norge ved Aarsskiftet 2,4 Millioner Br. Tons, Sverige 1.1 Mill. Tons, Danmark 732 265 Tons og Finland 244 969 Tons. Af Motorskibe havde Norge 1.7 Millioner Tons, Sverige 514 190 Tons, Danmark 425 517 Tons og Finland 9993 Tons. Af Sejlskibe havde Norge 12 med 3584 Tons, Sverige 82 med 23 776 Tons, Danmark 30 med 9334 Tons og Finland 97 med 65 561 Tons.

Ved Aarsskiftet var den norske Handelsflaade paa 4.1 Million Tons, den svenske 1.7 Mill. Tons, den danske 1.2 Mill. Tons og den finske 0.3 Mill. Tons.

I Oslo er registreret 1.3 Mill. Tons, Bergen 792 370 Tons og Tønsberg 524 931 Tons. Gøteborg har 672 066 Tons og Stockholm 483 163 Tons.

København har 794 852 Tons, Esbjerg 84 942 Tons og Svendborg 40 910 Tons. Af finske Havne har Helsingfors 155 851 Tons og Sejlskibshavnen Mariehamn 68 814 Tons.

**

Den lange Slæbetur.

Den store Flydedok, der er bygget paa Tyne, er ved Aarsskiftet ankommet til New Zealand, slæbt af 2 hollandske Bugserbaade. Den gik fra Tyne midt i Juli, og Rejsen tog 166 Dage og gik via Gibraltar, Suez og Torres Stræde, en Distance paa 13 500 Sømil.

Det er den længste Slæbning, der endnu er foretaget; Rejsen gik heldigt, Vejret var gunstigt, kun i de australske Farvande mødtes Modvind, og Gennemsnitsfarten pr. Døgn gik ned fra 100 til ca. 65 Sømil.

Gennem Suez Kanalen gik Dokken paa 36 Timer, medens man havde anslaaet Tiden til fire Dage.

Naar Dokken er placeret og i Orden, skal en stor Liner dokkes for at prøve Dokken, der har en Løfteevne paa 17 000 Tons. Den kan sænkes til 26 Fod over Kølblocken, er 584 Fod lang, 117 Fod bred og er bygget af Swan, Hunter og blev søsat i tre Dele, men blev slæbt samlet ud.

**

En Ø, der ikke findes.

Det britiske Admiralitet har strøget Dougherty Øen i det sydlige Pacific Ocean paa 59° 20' S. og 120° 20' W. af Kortene, da man maa gaa ud fra, at Øen aldrig har eksisteret.

Den blev set første Gang i 1800, og 41 Aar efter meddelte Kaptajn Dougherty, at Øen fandtes paa det opgivne Sted. I 1859 og 1886 blev Øen atter rapporteret, hvis det da ikke har været et stort Isfjæld.

Senere har man fra flere Skibe forgæves ledt efter Øen; i 1894, i 1900, i 1907 og 1910 var Damperen „Rimutaka“ paa Stedet, og i klart Vejr var der intet Land at øjne. I 1904 loddede man fra „Discovery“ paa Stedet og fik 2318 Favne Vand. Vejret var klart, og intet Land blev set.

I 1909 passerede „Nimrood“ over det Sted, hvor Øen skulde ligge, og i 1915 passerede „Carnegie“ over Stedet uden at se noget til Øen.

I 1930 meddelte „Norwegia“, at Øen ikke eksisterede, og samme Aar fik „Discovery“ en Dybde af 2473 Favne ved Ekkolodning paa Stedet. Vejret var klart, Synsvidde 10 Sømil, men ingen Ø var at øjne, og derfor er den nu strøget af Kortene.

„Norwegia“ har ogsaa konstateret, at hverken Nimrod-Ø, Lindsay-Ø eller Thompson-Ø findes, derfor bør ogsaa disse Øer udgaa af Søkortene.

**

Verdensskibsbygningen.

Sidste Kvartal i Fjor.

Sidst i December var under Bygning i hele Verden 281 Handelsskibe paa ialt 1.4 Millioner Brutto Tons, og af de enkelte Lande byggedes i Storbritannien 400 505 Tons, Forenede Stater 207 837 Tons og derefter i Rækkefølge Italien, Frankrig, Tyskland, Sverige, Holland, Spanien, Japan og Danmark, der byggede 51 800 Tons.

Tonnagen, der byggedes d. 31. December var lidt over 900 000 Tons mindre end for et Aarstid siden.

Af Tankskibe byggedes i alle Lande tilsammen 45 med 351 320 Tons, og heraf var fire Dampere og Resten Motorskibe. I Danmark byggedes 24 535 Tankskibstons.

I Løbet af Kvartalet blev sat i Vandet 90 Skibe med 301 678 Tons, heraf i Forenede Stater 73 534 Tons, England 70 707 Tons, Italien 68 646 Tons, Sverige 21 500 Tons, Holland 18 176 Tons og Danmark 14 850. I Kvartalet søsattes 160 245 Dampskibstons og 141 431 Motorskibstons, men ikke et eneste Sejlskib blev sat i Vandet i hele Verden.

Kølen blev lagt til meget faa Skibe, kun 225 482 Tons og heraf næsten Halvdelen i Storbritannien. Af Motorskibe, hvorpaa Bygning begyndte, falder paa Italien 32 300 Tons, Japan 20 440 Tons, Sverige 12 550 Tons, Danmark 5600 Tons og Storbritannien kun 1000 Tons. Man lægger Mærke til, at man lagde Kølen til 82 000 Tons Motorskibe, men til 143 000 Dampskibstons, fordi der bygges saa faa Motorskibe i Storbritannien.

Fra Ekvipagens Arkivhylder.

Af

Oversøminemester, Løjtnant C. B. Thostrup.

Orlogsskibe benyttedes som Lastdragere.

En Eskadre paa 3 Orlogsskibe „Christiania“, Schoutbynacht Dreyer, „Laxen“, Captain Simon Bruynsma og „Flyvende Ulv“, Captain Jan Emmerrick, afgik 18. Maj 1680 fra København til Laurvik og indtog Trælast til Portugal; Befragterne var Saltkompagniets Direktører i København. Den 12. Juli ankom Eskadren til Lissabon, hvor Konsulen Axel Huys næste Dag kom ombord med nogle Købmænd, der købte Lasten. Da Skibene var udlossede, indtoges Ballast, og der sejledes til St. Ybes den 6. August. Da Ballasten var udkastet, lastedes der Salt („Christiania“ indtog 693 Moyos à ca. 5¾ Td.); der fyldtes tillige Vand for Hjemrejsen, og hver Baadfuld betaltes med 3 Stokfisk „efter daværende Skik paa Stedet“.

Eskadren begyndte Hjemrejsen 13. September, og den ankom til København 18. Oktober; 13 Skibe konvoieredes hjemover.

Kuldsejl.

Til Udluftning i Skibe indførtes 1726 „Vind Slanget“, og det blev indskærpet, at Lasten og Rummene skulde holdes tørre og luftige.

Grader.

Det er egentlig først fra omkring 1600, at man begriber Officerers Gradsforskell i Almindelighed. 1610 skelnes udtrykkeligt mellem Captainer og Lieutenanter; før den Tid havde man kun Captainer (Chapetier); dog befaledes allerede 1555, at de „gode veraftige Karle“, som de nørrejydske Købstæder skulde udruste, skulde kommanderes af en Raadmand og en „Lutthinat af Menigheden“, ligesom der 1563 paa Peder Skrams Flaade fandtes „de fornemste Øfverster, Capitainer, Lieutenanter og Befalingsmænd“. 1565 møder vi Benævnelsen „Admiralens Lieutenant“ for en Underanfører paa Flaaden, men i Hovedsagen benævnedes Skibets Chef som „Captain“, medens en Captain, der befalede over flere Skibe, kaldtes „Admiral“, saa længe han sad inde med denne Kommando.

Forhalinger.

Til at forhale et Linieskib anvendtes 120 Mand; senere (ca. 1860) 70 Mand. Paa 1 Dag kunde man, indenfor Flaadens Lejes Omraade, forhale 1 Fregat og 2 Skonnerter. Skipperen i Flaaden ledede dette Varppearbejde, assisteret af 3—4 Underofficerer og ca. 30 faste Folk.

Skibes Oplægning.

Fra gammel Tid laa Skibene for Anker i Vinterlejet, men 1558 fremkom Forslag om at nedramme

Ryg

Granada

20 Øre

Horwitz & Kattentid, København

Konserves & Vin

Erik S. Monberg

Vesterbrogade 12

Telefon Central 115

Direkte Salg til Private og til Skibsprovantering.
Leverandør til Marinens Skibe.

Fjedre

for Dieselaggregat, Sikkerhedsventiler,
Rorledninger, etc. Hurtige Leverancer,
høj Kvalitet.

A. B. Svenska Spiralfabriken
Stockholm

Skandinaviens
største og ældste Fjederfabrik.

Kjær & Sommerfeldt

Kgl. Hof Vinhandler

Gammel Mønt 4
København

Alfa

MARGARINE

Leverandør til Marinen

MARTIN PEDERSEN

Ost en gros

Kattesundet 12 — Central 10034
København

Vi anbefaler at tegne en

Announce

„Under Dannebrog“

Etabl.
1895

H. SØRENSEN & SØN

Palæ
141

H. Sørensen — Th. Hilge
Bredgade 77

Engelsk Herre- og Dameskrædderi

Klædninger kan leveres paa 1—2 Dage. — Rimelige Priser

A/S **Hannibal Sander**

Emdrup

Rensning - Farvning - Vask

Fabrikstelefoner: 2752 — 2753 — 605

Rigmor Jønck

Telefon Bella 592 Vallovej 14

Hjemmebagte Smaakager Kr. 1,40 pr. Pd.
Cocuskranse - Specier - Vanillekranse
& Strassburgere.

Soussa

Cigarettes

HOTEL PHØNIX
COPENHAGEN

The leading hotel of Copenhagen
Every modern comforts
NB. The famous, world known PHØNIX LUNCH

Ege-Pæle til Skibenes Fortøjning, saa at der ikke ødelagdes saa mange Ankertouge som hidtil. Før 1698 blev der dog ikke sat Pæle i Hocken; Chr. V's Ordre herom er af 19. Februar nævnte Aar.

Skibene laa under Oplægning uden Tag indtil langt hen i det 18. Aarhundrede, endskønt man var paa det Rene med Vejrets ødelæggende Virkning paa Rundholter og Dæk. Efter Sne, Regn eller Hagl blev Dækkene straks affejede og skyllede med salt Vand for at hindre Træværkets Forraadnelse.

Skibes Levetid.

1767 kom der ganske bestemte Regler for Skibenes Levetid. Allerede fra 1750 var det bestemt, at 14 Aar gamle Skibe ikke maatte gives Hovedreparation, men nu udvidedes denne Bestemmelse til, at 26 Aar efter Bygningen skulde et Skib underkastes en Besigtelse for at faa fastslaaet, om det kunde tjene længere uden betydelige Bekostninger. Som højeste Alder ansattes det 34. Aar, men de sidste 4 Aar maatte absolut ingen Nyanskaffelser finde Sted.

Ankerkæder.

Ankerkæder indførtes i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede. 1817 blev det tilladt at fortøje oplagte Skibe i egne Kæder; disse skulde dog fastsættes paa en omkring Pælen lagt Tougkrans som hurtigt kunde kappes, hvis uforudset hurtig Forhaling skulde finde Sted (f. Eks. ved Brand).

Nuomstunder staar Kæderne fast paa Pælene, og i givet Tilfælde vil man kaste dem los fra Skibets Pullerter efter at man har sat de „Brandvarp“ ud, der altid skal findes i et oplagt Skib.

Før og Nu.

Før et Par Aarhundreder siden havde Skibene et let Manøvredæk over Bakken; dette byggedes senere saa svært, at det kunde bære Kanoner. Herfra løb agterefter paa hver Side i Borde en lang smal Bro „Kobryggen“, hen til Skibets agterste Dæk „Skandsen“, hvorover et let Ruf hævede sig.

Det midt i Skibet fremkomne aabne Rum kaldtes „Kulen“ og var Pladsen for de midtskibs Fartøjer. Bovporte fandtes, men gik af Brug i den midterste Del af det 18. Aarhundrede, hvorefter de 1789 atter indførtes. I „Charlotte Amalie“ møder vi 1733 for første Gang Banjerdæk. Paa enkelte Skibe var Kanonportene paa Skandsen runde, men af Hensyn til Lukning var den firkantede Form ellers almindelig. Adgangen til Skibene foregik gennem Faldrebsportene, som kendtes fra 1701. Til ca. 1715 anbragtes disse paa Orlogsskibene paa øverste Batteridæk, altsaa under Skandsedækket, paa Tredækkerne paa mellemste Batteridæk. Portene var saa høje, at de gik fra Dæk til Dæk; de fandtes paa begge Sider, og var anbragt om trent udfor Mesanmasten.

Derefter gik man over til at anbringe Faldrebsklamper, der var spigrede paa begge Skibssider; Klamperne brugtes om Bagbord lige til 1861, men allerede

1752 havde Orlogsskibet „Dronning Juliane Marie“ om Styrbord ved Agterenden af Kobryggen, en Faldrebstrappe, (Klamper om Bagbord). Ankertougene laa lige til Aaret 1800 paa Banjerdækket, men derefter blev de placerede i Kabelrum i Lasten. Undermasterne var indtil 1781 dannede af eet Stykke Træ, men blev derefter byggede af flere Stykker. Fregatten „Bornholm“, der udholdt en heftig Orkan i Atlanterhavet Vest for Irland, var den første, der havde sammenlagt Stormast.

Af de mange Forandringer af Skibene, der i Aarhundreders Løb er foretaget, skal vi endnu kun dvæle ved et Par enkelte: De runde Mærs afskaffedes fra 1720—30, men var dog et enkelt Sted i Brug 1734. De nu anvendte Mærs, der er afskaaret paa Agterkant, vides sikkert at være indført 1740. Mærsene var omgivet af Mærseklæder, ogsaa efter 1740, thi ved Christian den Sjettes Død 1746 brugte Skibene sorte Mærseklæder med hvidt Kors (det øvrige Ceremoniel ved Dødsfald i Kongehuset, at brase Ræerne i Kryds og Pik, var indført efter Ordre af 1743). Stangen med Mærset paa Sprydet „Blinderejsningen“, forsvandt 1730—40. Og samtidig indførtes de forreste Stagsejl, Mellemstagsejl og Læsejl. Mesansruen erstattedes i 1796 af Gaffel og Mesanbom; fra samme Tid har man faaet medgivet en „Stormabe“ til at ligge underdrejet for. De nu indførte Patentrakker paa Underræerne prøvedes første Gang 1851 i Korvetten „Thor“, de skulde afløse de gamle Tougrakker med Rakketaljer, men vandt ikke stort Bifald; de gamle Rakker var endnu i Brug i Fregatten „Fyen“ sidst i Halvfemserne i forrige Aarhundrede.

Kobberforhudning blev anvendt 1793 paa Briggen „Lougen“, 1795 paa Fregatten „Freya“ og 1798 paa Orlogsskibene „Oldenburg“ og „Ditmarchen“ for at undgaa den paaspigrede 2 Tommers Fyrretræshud udenpaa den virkelige Skibsbund. Fra 1795—97 brugtes at bygge de mindre Skibe, og fra 1821 ogsaa Orlogsskibene, kobberfaste under Vandlinien, hvorved man opnaaede den Fordel, at Kobberpladerne kunde sættes paa Skibet, uden at Jærnboltene kunde virke tærende. „Najaden“ var den første med Kobberbolte byggede Fregat. 1748—54 var der forsøgsvis indført Jærnkne ved Bygning af Fregatten „Doqven“, men først i 1795 blev Brugen almindelig. Fra 1822 indførtes i Fregatterne og i Smaaskibene Jernankerkæder; fra 1827 Jernvandkasser.

Tvungen Gudsdyrkelse.

Gudsdyrkelsen blev strængt overholdt. Krigsartiklerne paabød, at enhver skulde vise Guds frygt og bede til Gud om Naade for Flaadens Skibe og Mandskabet. Gudsbespottelser var under Livets og Ærens Fortabelse forbudt. Der gik 2¼ Aarhundrede, inden den mest paagaaende Tvang i nævnte Retning forsvandt fra Marinen, idet der først i 1851 ophævedes en i 1811 truffen Bestemmelse om, at Mandskabet af Matros- og Artillerikorpsene vekslevis hveranden Søndag beordres til at bivaane Højmessen i Holmens Kirke.

En Rapport.

„Efter Velædle og Vemandhafte Hr. Capitain Peter Wessels Ordre og Befaling til Ædle Hr. Lieutenant Peter Holm at gaae i Land paa Tornebusken til at fornemme, om han kunde bekomme en Fiskere, at man kunde erlange nogen Kundskab om, hvorledes Indløbet var paa samme Plads, og hvad Fartøyer som var derinde: Og sagde saaledes til ermeldte Lieutenant: I fald han skulde fornemme til nogen Rytterie eller Soldater, da at fahre tilbage igien, og ey at gaae der udi Land, og imidlertid da vi kom ind mod Landet, sagde Lieutenanten: Kom lad os tage vore Master af og lægge dem need, og lægge Aarene til. Da svarede Qvarteer-Mesteren og sagde: Ney! Hr. Lieutenant! Lad Masterne staae, og sejl ind, saa kand vi lade vores Dræg falde et Stykke ifra Landet, og hale os fra igien, om nogen skulde komme og vilde gjøre os nogen Afbræk, saa staaer vores Sejl kandt til at seyle fra Landet igien, formedelst Vinden falder bedre til at sejle fra Valden, end som til. Da svarede Lieutenanten derpaa og sagde: Gjør som jeg siger: Hvortil Qvarteer-Mesteren svarede: Ja gjerne: Da bleve Masterne underlagt, og vi roede til Landet. Da vi kom ind imod Landet, raabte den forreste Mand paa Sluppen og sagde: Hr. Lieutenant! Jeg seer en Rytter inde ved Huusene! Da rejste Lieutenanten sig op og vilde se, om det var saaledes, som foromnævnte Person havde sagt, men da var Rytteren skiult under Huusene, at han ey kunde see hannem. Derpaa svarede Lieutenanten og sagde: Ney intet! der er ingen Krigsfolk i disse Huuse: Kom lad os roe udi Land. Da stod Qvarteer Mesteren saavel som vi andre Sluproere imod, og vilde ikke roe til Landet; da sagde Lieutenanten: Vil I ikke roe mig udi Land, da vil jeg roe om Bord igien og give det an for Capitainen: Da svarede vi samtlig og sagde: Kom lad os roe udi Land, vi kand ikke videre end som blive fangen. Da sprang Lieutenanten af Sluppen op paa Landet, toeg Trende Mand, som skulde følge med ham, og vilde gaae til nogle Huse, som laa lidet fra Stranden. Da de kom Midtvejs, udfaldt der fra samme Huuse, som der stode under Skiul, nogle Ryttere til Hæst ungefær 2 à 3 og omtrent 20 Soldater til Føds. Lieutenanten saavel som hans medhavende Mandskab tilbage for at retirere dennem, men formedelst Rytternes hastige Ridelse efter dennem, kunde de ikke undgaae, men maatte give sig Fangne.

Alt saaledes er passeret og tilgaaet som vi med vores egne Hænders Undertegnelse bekræfter, og vidre vil være gestændig hvor og naar fornøden gjøres.

Actum Fregatten „Hvide Ørn“, d. 13. Decbr. 1715.

Qvartermester Peder Olsen Christiania.

Jens Olufsen Vos.

Jens Baasted.

Tolf Andersen Blom.

Jacob Walther.

Kield Bertelsen Bergen“.

HVIS DE SKAL leje Haandklæder, Viskestykker, Duge eller Servietter bliver De bedst betjent ved:

A/s Soigneringsanstalten „Adam“
Brolæggerstræde 9, St. Telf. Centr. 3246
Grundlægger i denne Branche. Vore Vogne kører overalt.

FOTOGRAFISK ATELIER

for moderne Fotografering, samt Ude- og Hjemme-Fotografering. Forstørrelse af gamle Fotografier.

TLF. PALÆ 957 V., DRONNING TVÆRGADE 51
Bladets Medlem 10 pct. *Ulrik Larsen.*

Havnens Kartoffel-Depot

Til. Palæ 3090 — EDW. DUFOUR

Amaliegade 34 — Kbhvn. K.

Lager af Kartofler, Grøntsager, Frugt, Æg og Grøntkonserves

Statskontrolleret — Dyrlægeundersøgt

Alt i

Fedevarer, Paalæg, Postejer

Udsøgte fine Mærker

Smør, Æg, Ost, Fjerkræ

C. Brodersen

St. Kongensgade 112. Telefon Palæ 144

Dansk Svensk Skrædderi

P. O. Johansson

Ryesgade 108

Telf. Øbro 2608 u.

FITTINGS
+ GF +

P. E. Ehrhardt
Studiestræde 7
Tlf. 1793
Trukne Rør U. T.
Randfittings samt
alle tekniske
Maskinartikler.

Reinhold Konditori

Specialiteter:

Josefine Baker, Maro, Fragilités
og mange andre

St. Kongensgade 37 — Telefon 3698

M. Olsens Bogbinderi

Vesterbrogade 41 B.

København V.

Telf. Vester 3231.

Vilh. Langes
Cigarer og Cigarillos
anbefales

Forlang hos Deres Købmand

ATKA OLIE
FINESTE SPISEOLIE

Asiatisk The Compagni A/s.
Leverandør til Marinen.

CAMILLUS NYROPS, ETBL'

NYROP OG MAAGS
KØBMAGERGADE 43
TELF. CENTRAL
768 OG 10028

Chirurgiske Instrumen-
ter. Operationsmøbler ~
Forbindstøtter. Bandager.
Sjugeplejartikler.

T. H. ELLEBYE

Østergade 42 . . . Telefon: 5381 & 5382.

Nørrebrogade 43 . . . Telefon 368 & 388.

Vesterbrogade 68 . . . Telefon: 10381.

Specialforretning i Besætningsartikler, Knapper, Sy- og Foer-Artikler
Possement og Lampeskærme.

Forlang „STJERNENS“ Ølsorter og Mineralvande!

Fra Stevnskysten i gamle Dage.

Lund Lodseri.

Af Hans Dragehjelms.

Det danske Lodsvæsen fejrede sit 100 Aars Jubilæum i 1931. For 100 Aar siden fik Lodsvæsenet Stadfæstelse gennem Lovgivningen i 1831. De fleste Lodserier er imidlertid oprettede før det nævnte Aar bl. a. ogsaa det, der skal omtales her, nemlig Lund Lodseri.

„Specielt Reglement for Lund Lodseri paa Sydskysten af Stevns“ blev fornyet og udstedt af Admiralitets- og Commissariats-Collegiet den 19. Maj 1836.

Der er 1 Formand og 2 Fastlodser. Disse Lodser skal paa Forlangende lodse Skibe til Ankerpladserne i Præstø-Bugten ved Rønneklint, eller til Indløbene ved Ulfshale og Bøgestrømmen; derimod maa de ikke befatte sig med Oplodsning fra Rønneklint til Præstø, eller med Udlosninger fra ovenmeldte Ankerpladser, da disse Lodser tilhører Præstø Fjords Lodser.

Der tilføjes, at ved disse Bestemmelser hæves det tidligere Reglement for Lodseriet. Iøvrigt bliver den almindelige Lovgivning for Lodsvæsenet i Danmark at følge, nemlig Forordningen og Reglement af 27. Marts 1831.

Saaledes lyder i det væsentlige Reglementet for *Lund Lodseri* i Fakse — i Reglementet benævnt — Præstø Bugt. Som det af det anførte vil fremgaa, har Lodseriet været til før 1836. Dets Begyndelse var allerede i 1813, og det afsluttedes med Aaret 1854, da Lodseriet finder sin Fortsættelse andetsteds.

Fra ældgammel Tid har Stevnskysten ved Fakse Bugt været anløbet ved *Holtug*, *Rødvig*, *Højstrup* og *Lund* samt paa Strækningen ved *Hylleholt* og det nuværende *Fakse Ladeplads*. Korttegner *Jens Sørensen* har angivet Ankerpladserne paa sine Kort fra 1709 og 1715.

Trafiken paa Ladepladsen voksede især ved den øgede Udførsel af Kalk. Pr. Baad gik Materialet ud til Skibene, der laa paa dybere Vand. Det er værd at mærke sig et Bestillingsnavn, der kom ind i Sproget ved denne Trafik. Den Dag i Dag kaldes de Arbejdere, der bringer Kalken om Bord i Skibene i Fakse Havn for „*Roere*“, et Navn disse Mænd altsaa i sin Tid fik paa en meget selvfølgelig Maade, idet de maatte ro Kalken ud. Forlængst har Arbejderne hørt op med at svinge Aaren, men Mandskabet har beholdt det gamle Navn, og det vil sikkert leve videre, saa længe der lades Kalk i Fakse.

Farvandet over mod Bøgestrømmen er kun af ringe Dybde, og Fakse Bugt har mange Steder kun 8 Fod Vand. I denne række en bugtende Sandrevle, *Nordmandsanden*, med kun faa Fod Vand fra Rønneklint over mod Strand gaards Dyrehave. „Hesteskoen“ kaldes det indenfor liggende dybere og i Storm rolige Vand, en naturlig Nødhavn, hvor Skibe især tidligere, før der kom Havn paa Kysten, kunde ty ind, blot de kendte Indløbene dertil. I Præstø Magistrats Indberetning fra 1743 hedder det, at der i Heste-

skoen kan indløbe „Coffardieskibe, ja og Fregatter og der ligge i største Uvejrs Sikkerhed, i hvilken Havn er 19 à 20 Favne Vand“. Ind og ud af denne Havn var det da Lodsernes Sag at hjælpe de søfarende.

Det forholdsvis lave Vand med en god Bundnæring har fra gammel Tid betinget Faksebugtens Betydning som Fiskeplads. Naar Aarstiden er inde, ses næppe andre Steder ved Sjællands Kyster en tættere Skov af Bundgarnspæle særlig ud for Lund. Foruden af Fisk og Fakse Kalk har Udførslen navnlig bestaaet af Stevns Kalksten og Kugleflint samt Træ og Sæd. Selve den danske Krigsflaade har hentet sine Forsyninger her, ikke blot af Træ fra Vemmetofte Skovene, men Historien beretter jo om *Absalon*, der under Sejlads hjem fra et Vendertogt gik i Land paa Stevns og lod samle Kugleflint til Skydevaabnene.

De 42 Aars Historie, Lund Lodseri har at berette om, vil være et Bidrag til dansk Sømandsfærds Vilkaar ved vore Indvige sammenført med et Bidrag til vort Lodsvæsens Historie.

Dragør Lodseri laa mod Nord og *Rønneklint* Lodseri mod Syd, derimellem fandtes før 1813 ikke noget Lodseri. Den 5. Oktober 1813 traadte imidlertid Lodseriet i „Landsbyen og Fiskerlejet Lund“ i Virksomhed.

Den vejfarende, der kommer fra Rødvig med Retning mod Fakse Ladeplads, passerer nær ved Vejsvinget i Lund By en *Mindesten* rejst 1912. Indskriften lyder: „31. Maj 1812 tilbageerobrede 20 Mænd fra Lund et Skib fra Englænderne. 6 fik Dannebrogskorset“. Den nævnte Begivenhed om den djærve Befolknings Handlemaade er al Omtale værd, men er for vidtløftig til at medtages her. Imidlertid er det dog samme Begivenheds Omstændigheder, der blev Anledningen til Oprettelsen af Lund Lodseri.

Lund er en lille Landsby, der ligger 6 km Vest for Rødvig, godt skjult i en Lavning langs en Bæk umiddelbart ved Vandet. Byens Befolkning havde saa langt fra været opskræmmede ved den nævnte Begivenhed i 1812, at vel knapt andre end Deltagerne i Udfaldet anede noget derom før bagefter. For Deltagerne havde Affæren dog været spændende nok, ret en Bedrift, som Eftertiden jo ogsaa berømmer, og som H. M. Kongen ved Lejligheden paaskønnede, ligesom de paagældende fik hver en ret god Fortjeneste i rede Penge. Et dansk Fartøj havde været erobret af Englænderne, som vi var i Krig med, og de Lund Mænd af *Kystmilitsen* havde tilbagetaget det som *Prise*.

Kort efter henvendte Gaardmand *Peder Jensen*, der var en af de hædrede Deltagere, og endnu et Par Mænd i Lund sig til deres Præst, den i sin Tid saa kendte Provst Dr. theol. *W. Fr. Engelbreth*, der sad i selv samme Embede som Præst i Lyderslev i den for en Embedsmand usædvanlige Tid af 64 Aar og først døde i 1861. Mændene vilde, at der skulde ansættes en Lods i Lund, for at han kunde holde Udkig med de langs Kysten sejlene danske Skibe, hvis Op-gave det var at holde sig paa Afstand fra Engelsk-

mændene, der laa og krydsede længere ude i Farvandet. Provsten, der fandt Forslaget fornuftigt, lod det gennem Amtmanden gaa videre til Admiralitetet. Overlodsens, Kontreadmiral *Poul de Løwenørn* undersøgte i Juli Maaned 1813 personlig Forholdene paa Stedet. Han fandt de Folk frem, om hvem der kunde være Tale ved et Lodseris Oprettelse.

Den 26. August gav Kongen sit Bifald til Lodseriets Oprettelse, direkte under Overlodsens. Den 5. Oktober 1813 udnævnte Admiralen Gaardmand, Dbmd. *Peder Jensen* til at være Lodsformand i Lund.

Løwenørn havde anset det for rigtigst at udstede Patent til endnu to, første og anden Lods i Lund. Maaske tillagde han den hele Sag ret stor Betydning. Men Ordningen havde maaske ogsaa en praktisk Aarsag, idet Lodsformanden havde en Baad, hvilken Lodseriet selv skulde holde sig med, og de to andre udnævnte skulde da især yde Betjeningen. Den ene af de saaledes ansatte to unge Mænd var *Peder Jensens Søn Jens Pedersen* og den anden *Anders Jeppesen*. Begge var ved Udnævnelsen „Søemilitter fra Præstø Amts Hovedrulle“, og ved Ansættelsen som Lodser blev de fri for Søkrigstjeneste og hjemsendt. Alleerede Aaret efter traadte A. J. tilbage og blev Landmand i Lyderslev, og en uheldig Hændelse berøvede J. P. Livet, idet han druknede paa en Sejlads til Præstø Natten mellem den 27. og 28. September 1815. Lodsformandens yngre, pæppe 17-aarige Søn *Peder Pedersen* rykkede ind i Broderens Sted, og hans lidt ældre Broder *Poul* havde alt tidligere afløst A. J. For endelig at nævne endnu en Broder, nemlig *Lars Pedersen*, fik denne som 17-aarig Lodspatent, idet han i 1821 afløste sin ældre Broder *Poul*. Hermed er nævnt Navnene paa de Lund Lodser fra Lodseriets første Aaringer. Det er tillige Hovednavnene i Lodseriets Historie, alle paa den ene Mand nær tilhørende den samme Familie.

Samme Dag, den 5. Oktober 1813, Udnævnelsen af Lodserne i Lund fandt Sted, lod Overlodsens udgaa Meddelelse om det saaledes oprettede Lodseri til de nærmest interesserede: Lodserne i Kallebostrand og ved Langebro, Direktionen paa Vemmetofte (specielt til Godsforvalter *Thaning*, der — ulønnet — paatog sig Hvervet at være den foreløbige Mellemand mellem Overlods og Lodsformanden), Byfoged *Dahl* i Præstø, Nyord Lodseri o. fl.

Naar Lodserne den Gang antoges, skulde de aflægge Ed. For at spare de udnævnte Ulejligheden med den i hine Tider ret besværlige Københavnsrejse, paatog Godsforvalteren paa Vemmetofte sig det i saa Henseende fornødne.

Nogen Betydning for Sejladsen under Krigsforhold fik Lund Lodseri dog ikke; med Udgangen af Aaret 1813 hældede Krigen mod sin Afslutning. En Lodsning under Krigen skal dog anføres, iøvrigt den første, der blev udført af Lund Lodseri. Det derom anførte giver tillige et lille Eksempel paa, at „Krig

Brødrene Henze, Bragesgade 8. • L.
Tlf. 3002 - 3045 - 3065
Nagler — Bolte — Møtriker m. m. Leverandør til Orlogsværftet.

Herrehatte
A. C. Reinhardt, St. Kongensgade 85.

Danske Farve- og Lakfabrikker
Telefon: 15407 — København F. — Telegr. Adr.: Farvelakko

Dampskibsselskabet „TORM“
Kontor: Bredgade 6. København. Tlgr.-Adr.: Torm. Telf. 2437—10437
Dampskibsrederi.

Carl Lind's Dampbageri, Rigensgade 24
Filialer: Ny Kronprinsessegade 27 - Adelgade 125

Aktieselskabet
Jacob Holm & Sønners Fabriker
Grundlagt 1794
Fabrikanter af Tru-Lay forud-formede Staalouge

ADOLPH HOLSTEBROE & CO'S EFTF.
Butik: TLF. 1655 (ved C. E. Skovengard) Kontor og Lager: TLF: 11665
Torvegade 9 ISENKRAMHANDEL Brogade 10
VÆRKTØJ Bygnings- & Skibsbeslag, Torvegade 9 - Brogade 10, Post-Konto 26180

STANDARD
BENZIN
MOTOROLIE
BRÆNDELSOLIE
PETROLEUM
D. D. P. A.

Aktieselskabet
Engelsk-Dansk
BISCUITS FABRIK
P. HAASE & SØNS
BOGHANDEL
LØVSTRÆDE 8
KØBENHAVN K.
Alle Bøger og Tidsskrifter leveres.
Største Lager af udenlandsk Litteratur.
Benyt vor Service-Afdeling.
Ring til os om Oplysninger
Tlf. 5130 - 5178 - 9612

I. CHR. ANDERSEN
Ost
Vimmelskafte 41, Telf. 1345 og 14345
Bestilt Skræderi
kan De købe til billigste Priser, samt Uniformer og Benklæder. Stort Udvalg i Damefrakker og Drengetøj. Kontobetaling kan indrømmes.
Kom og se uden Købetvang!
Brdr. Brudzewsky
Golthersgade 17 I - København K.

O. & C.
Bageriet ALADDIN
anbefaler sig med alt til Faget henhørende. Leverandør til Marinens Skibe og Kasernen m. fl.
BURMEISTERGADE 34, CTR. 12709

Beckett & Meyer
Kvæsthusgade 6
København

JENS P. ARNUNG
Murermester & Entreprenør
Kronprinsensvej 31
Telefoner:
Central 3914 & Valby 615

Sikkerheds-Gitre
til Vinduer, Ovne, Entrédøre, Udhængsskabe, Pulte, Altaner, Maskiner m. m. Kul- og Stenharper, Villahavehegn, Espalier til Gravsteder, Fletværksværeri
Emil Dederding
St. Kongensgade 102 • Tlf. 5603

Køb
danske
Gulvklude

O t m a r Telefon: modtager Bestillingen
Ribegade 14 Øbro 2060 ger paa 1. Kl.

Kul & Koks

til Husholdning, Centralvarmeanlæg at levere fra Firma

SOPHUS OLSEN Telefoner:
Vesterbrog. 90 Centr. 13048
Vester 1202

giver Penge“, hvad Begivenheden ud for Lund i 1812 jo ogsaa havde vist. Den 19. Februar 1814 modtog Lodsformanden i Lund flg. Skrivelse fra Overlodsens: „Hermed de Lodspenge, som I har til Gode for, at to af Eders Lodser har lodset 2 Fartøjer af Raketflottillen under Kaptajn von Schumacher om Natten den 8. Oktober 1812 fra Højstrup Bugten til Strandegaards Batteri. Hvert Fartøj 5 Fod dybg. gør 10 Fod à 20 Rb. skil. Sølv-Værdi, Vinter-Takst, er efter Navne Værdi 3 Rbd. 92 Sk. og i Dansk Courant 23 Rbd. 4 Mark 8 Sk.

Endvidere har jeg paa vedkommende Kontor begæret Jens Pedersen Lunds Prisepenge, hvilke er mig bleven udbetalt saaledes for Skonnert Brig „Ane Marie“ 56 Rbd. 47 Sk. og for „Comerce“ 3 Rbd. 35 Sk“.

De Lund Lodser fik under Krigen en kortvarig Virksomhed til Lands. Til det allerede i 1808 oprettede *Strandegaards Batteri*, hvis Volde og Grave bestaar den Dag i Dag næsten uændrede, blev der paa Omgang udsendt en af de Dragør Lodser, for at han kunde holde Udkig med alt, hvad der hørte Søen til, og i saa Henseende være Batteriløjtnant Nissen behjælpelig med sin Sagkundskab. Da der imidlertid var 9 Mils Rejse for Dragørlodsen til Batteriet, og der skulde skaffes Vogn til Manden hele den lange Vej, fik Overlodsens sin Indstilling om en Forandring i Vagtpostens Besættelse godkendt af Admiralitetet. Herefter fik de Lund Lodser Vagten overdraget. De havde kun 1½ Mil til Strandegaard, saa de maatte befordre sig selv og fik ingen Rejsegodtgørelse. Som man ser, tjente Staten ved den Forretning, selv om det i Overlodsens Skrivelse af 25. September 1813 til Godsforvalter Thaning hedder, at mig synes, Lund Lodserne kunde have Fordel deraf. *Lodshvervet* var den Gang helt *ulønnet*, og det gjaldt om at skifte med Brikkerne paa den fordelagtigste Maade. I Diætpenge skulde Lodsens paa Vagt have 4 Mark dgl. Sølv-Værdi, hvilket Beløb udbetaltes maanedsvist af Batteriets Chef. Det var imidlertid Lodserne tilladt at afløse hinanden hver 4. Dag eller 8. Dag, som de selv vilde, blot der blev truffet en Aftale desangaaende med Officeren.

Torsdag den 21. Oktober Kl. 9 om Morgenen mødte den første Lund-Lods paa Strandegaard. Tjenesten i Batteriet blev som nævnt ikke af nogen lang Varighed paa Grund af Krigens Ophør. Men desto varigere blev maaske Sporet af Lodsernes Besøg der. Den vejfarende vil paa den omtalte Mindesten i Lund se anbragt to Kugler. De fremkalder for Beskueren uvilkaarligt Billedet af — et blodigt Slag i 1812. De i Landsarkivet beroende, mange og indholdsrige Dokumenter vedrørende Affæren har imidlertid intet om Kugler og Krudt ud over et enkelt Bøsseskud. For Folkeoverleveringens Paastand paa Stedet om Skud med Kanoner ind mod Lund er der *intet Grundlag* at bygge paa. Saa Kuglerne kan ikke være komne den Vej fra. Hvorledes da? Maaske — og sandsynligst — er de i Løbet af Vagtperioden i 1813 eller 14 baaret hjem fra Strandegaard til Brug ved — Sen-

nepsmaling i Lund. Skulde de ikke være komne til Byen paa den Maade, er de vel købt hos Jernhandleren i Storehedinge. Saadanne „Senneps-Kugler“, hvormed der trilledes rundt i et Lerfad, naar Sennepskornene skulde males, har jo tidligere været almindelig anvendt mange Steder i Landet, ja, bruges f. Eks. endnu paa Sydstejns til dette Formaal. To saadanne Kugler fik ret uhistorisk, men dog til stadig Amindelse om Krigen 1807—14 deres Plads paa Mindestenen i Lund By.

Som det vil erindres fra Omtalen af Lund Lodseriets Oprettelse, var de to ved denne Lejlighed udnævnte, unge værnepligtige bleven fritaget for Krigstjeneste og hjemsendt. I en Skrivelse af en senere Dato fremhæver Overlodsens den Begunstigelse, som Lovgivningen om Lodsvæsenet hjemler de ansatte, nemlig at de er *fritagne for Møde ved Sessionen* og Udskrivning til kgl. Tjeneste. Godsforvalter Møller, der i 1819 afløste Thaning, faar i 1824 til Viderebesørgelse fra Overlodsens tilsendt Underretning om en ny Begunstigelse, nemlig at Lodserne iflg. kgl. Resolution af 9. Maj s. Aar er *fritagne for Arbejde* med Veje, Kirker og Skoler, selv om de er Husmænd og Inderster.

(Fortsættes)

OVERARTILLERIMESTER, LØJTNANT F. V. V. NIELSEN OG HANS LIVSGERNING

Den 29. Februar iaar afslutter Overartillerimester, Løjtnant *F. V. V. Nielsen* sin Tjeneste i den danske Flaade gennem næsten et halvt Aarhundrede, idet han den nævnte Dag fra-træder Tjenesten som Bestyrer af Flaadens Arsenal og Marinemuseum, hvilken Stilling han har indtaget siden Oktober 1922.

Naar Marineforeningens Medlemsblad føler særlig Anledning til at dvæle ved det beklagelige Faktum, at Løjtnant Nielsen, endnu ungdommelig spændstig og rask, som Følge af den ubønhørlige militære Lov maa vige Pladsen for andre og yngre Kræfter, da skyldtes det flere Grunde, der hver for

sig har Gyldighed i fuldt Maal, og som sikkert vil finde Genklang hos dem, der gennem mange Aar er kommet i Forbindelse med ham, i og udenfor Tjenesten, og da særlig i Marineforeningen ikke blot her i Byen, men over hele Landet, baade fordi han fra Foreningens første Dage har været et sjældent trofast og interesseret Medlem og ogsaa, fordi hans Gerning ved Arsenalets Museum og glødende Interesse for denne Gerning, til hvilken han har vist ualmindelige Forudsætninger og Evne, har bragt ham i Forbindelse med utallige gamle Marinere, naar han, — altid oplagt, og uden Hensyn til mange spolerede Fridage i Tjenesten, stedse stillede sig til Raadighed, naar det gjaldt Fremvisningen og Forklaringen af det Museum, som han har overordentlig Fortjeneste af og Indsigt i. Han er Vaaben-Historiker og Arkæolog ex professo i alt, hvad der angaar Marinens Bestykning gennem Tiderne, og hans Samlerevne har tilført Arsenalmuseet mangt et Stykke, som derved er reddet fra Vejen til „Magasinet for kasseret Gods“, hvorfra en tidligere og mindre forestaaende Epoke lod altfor mange historisk værdifulde Ting fra Marinens Fortid forsvinde i Glemselens Dyb.

Det kunde her være Stedet at meddele nogle Træk af vort enestaaende Arsenals og dettes Museums Historie. Uagtet Englænderne i 1807 efter bedste Evne plyndrede Holmen i Bund og Grund, — ja, gik saa vidt, at selv gamle Regnskaber og for andre værdiløse Arkivalia af Flaadens Papirer tilintetgjordes, er vort Arsenal¹ og Museet i dette en Seværdighed af høj Rang, takket være den Ildhu, hvormed Bestyrerne gennem mange Aar, og Stykke for Stykke, har formaaet at samle fra hele den vidtstrakte Holms utallige Magasiner; de forskellige Tøjmaster har gennem snart 150 Aar gennemgaaende haft Forstaaelsen af dette Samlerarbejdes store Betydning, og støttet det. Ligesom Hærens historiske Vaabensamling paa Københavns Tøjhus ubestridt, efter den nu næsten gennemførte Ordning, anses for Verdens fineste, saaledes kan Staten med Rette ogsaa være stolt af det Museum, Flaaden nu besidder i Søndre Hovedfløj og Sidefløj af Christian d. 6' skønne gamle Arsenalbygninger fra Aarene omkring 1750.

Allerede ca. 30 Aar efter Søj-Arsenalets Opførsel begyndte daværende Tøjmaster, Kaptajn *H. M. Bille*, og hans første Hjælper, Ober-Kanoner *Tolle-Larsen*, i den nuværende Vaabensal i Sidefløjens 1ste Stokværk, at tænke paa Opstillingen af Vaabendekorationer og Buster af danske Søhelte, og dette, der planlagdes efter Tøjmasterens endnu eksisterende Udkast, er vel ogsaa delvis kommet til Udførelse. De nuværende pragtfulde Vaabendekorationer af Sabler, Huggerte m. m. stammer fra ca. 1830. Indtil 1866 stod Samlingen af gammelt Skyts i Nordre Sidefløj, der dette Aar afgaves til Proviantmagasin, flyttedes derfra til Nordre Hovedfløj, og flyttedes endelig i 1896, da Fyrvæsenet indtog denne Bygning, til sin nuværende Plads i Søndre Hovedfløj, hvor man tør haabe, at den uforstyrret maa forblive.

Arsenalet er naturligvis først og fremmest Arsenal for Flaaden, hvorfra udgaar de utallige, til moderne Søartilleri hørende, Dele, og hvortil de atter indgaar efter Brug i Skibene og opmagasineres. Et minutiøst Regnskab paahviler Bestyreren af Arsenalet, der indtil den mindste Skrue svarer til Godset og noterer alt, et Arbejde, der saavist kan give sin Mand nok at bestille. Under den tidligere Bestyrer, Løjtnant *Sander*, der fungerede til 1922, gjordes der under daværende Tøjmaster, Kommandør *Saabye*, et grundlæggende Arbejde ved Ordningen af Samlingerne, og dette Arbejde er af Løjtnant *F. V. V. Nielsen* under Tøjmaster, Kommandør *Gyldenkrone*, fortsat paa smukkeste Maade. En meget betydtlig Udvidelse har fundet Sted i sidste Decennium, idet foruden den endelige Ordning af Museets artilleristiske Del og Fundet og Indordningen af en Mængde interessante gamle Kanoner og andet Gods fra de ældre Tider — dels fundne i Magasiner paa Holmen som kasserede Sager, dels opfiskede fra Vrag af gamle Orlogsskibe i vore Farvande — er tilkommet. Mange meget værdifulde og sjældne Genstande fra Laboratoriet, Sømnevæsenet, Kompassvæsenet, Søkortarkivet, Lægevæsenet, nautiske Instrumenter, og utallige andre Ting, der har været an-

Samme høje Kvalitet Gargoyle Marine Olier faas i originale Pakninger paa enhver Havneplads af Betydning Verden over.

VACUUM OIL COMPANY A/S

„Accept“ Cigarillos

LARSEN & FARMSØ

Sparekassen

for København og Omegn — stiftet 1820

Hovedkontoret Niels Hemmingsensgade 24

Forvaltningsafdelingen administrerer Formuer, baandlagte Midler, Legatkapitaler m. v. — samt paatager sig Indtægtsforvaltning, herunder Betaling af Skatter, Husleje m. m. — Værdipapirer modtages i aabent Depot.

Udlaan mod Haandpant.

Boxer udlejes fra 10 Kr.

AKTIESELSKABET

C. OLESEN

Brødr. Brauns Skraatobak

Lad Deres Ophugning af File foretage af
Skandinavisk Filehuggeri
København L.

Fiskehuset Nr. 1
Oscar Fredericksen A/S.
G. I. Strand 34
Telefon: Central 567

Fisk
Hummer
Østers
Vildt

C. Schleisner Kgl. Hof Farveri Kemisk Tøjrensning

Hovedindleveringssted for Sjælland:
Pilestræde 8 København Telef. C. 1913
24 egne Forretninger i København Ca. 100 Indleveringssteder i Provinsen

Til Imprægnering af Presenninger & Telte, brug

Tentol

Forskellige Farver, faas hos Farve- og Skibsprovianteringshandlere.

Ønsker De Hygge
lad os da give Dem Forslag til rimelige
Priser ved Anskaffelse af Møbler
til Deres Hjem.

Chr. Jørgensen
Sønner

Sølgade 32 Telef. 3838

vendte i Flaaden og nu er sikrede mod Glemsel. Et betydeligt fotografisk Arkiv er grundlagt, navnlig af personalhistorisk Interesse, og vil forhaabentlig blive fortsat i de kommende Aar.

Det er et Afsnit af vort Lands og Flaades Historie, man kan læse sig til og faa haandgribelige Beviser for, naar man gaar igennem Samlingernes to mægtige Rum i Hovedfløj og Sidefløj.

At have en meget væsentlig Del i dette smukke Resultat, der kun er opnaet gennem Anvendelsen af et enestaaende Kendskab til baade gamle og yngre Skibe i Flaaden gennem flere Hundrede Aar, og en ikke mindre enestaaende Flid, anvendt paa en ofte yderst besværlig Eftersøgning i Arkiver og Regnskaber — dette maa i sig selv være en stor Tilfredsstillelse. Man maa haabe, at det samlende Arbejde, som har gjort Arsenalmuseet til et i alt væsentligt kronologisk Hele, maa blive fortsat.

Naar Overartillerimester, Løjtnant *Nielsen* nu afslutter sin lange Livsgering i Marinen, tør man vel sige, at de sidste 10 Aars Arbejde paa Arsenalen og dettes Museum udadtil er det, der mest har bragt ham i Berøring med Offentligheden, og da særlig Marineforeningens Medlemmer fra hele Landet. Indadtil vil sikkert gamle Marinere i Tusindtal huske ham fra Togter gennem ca. 40 Aar, med „Fylla“ paa Island, med „Sct. Thomas“ til Middelhavet, med „Fyen“ til Vestindien, og sidst men ikke mindst med „Valkyrien“ paa det navnkundige Togt under Prins *Valdemar* til Østen. Da dette Togts Gaster fejrede 25 Aars Dagen for Afrejsen til Siam i 1925, var Løjtnant *Nielsen* da ogsaa den, der var den samlende Kraft i Arrangementerne og den store Fest paa Kadetskolen, hvor „Valkyrien“s Chef præsiderede med Næstkommanderenden, Kommandør *Maegaard* ved sin Side.

Med en hjertelig Tak til Løjtnant *Nielsen* for hans aldrig svigtende Hjælp, naar vor Forening gennem Aarene appellerede til ham ved Besøg paa Holmen, og en Tak for hans Trofasthed mod og Forstaaelse af vor Forening og dennes Opgaver, ønsker vi ham et langt og lykkeligt Otiem.

Løjtnant *Nielsen*, der var dekoreret med Ridderkorset og Holmens Hæderstegn, har for nylig som Hædersbevisning i Anledning af den forestaaende Afsked modtaget Fortjenstmedaillen i Sølv.

M.

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Under Medvirking af
Arkitekt *E. W. Marston*, Grosserer *Vald. Schou*
og Overlærer *J. Hørning*.

Husk Byggefonden.

„Mursten“ kan faas ved Foreningsmøderne ved Henvendelse til Medlem af Byggeudvalget, Restauratør *Julius Petersen*.

KØBENHAVN-AFDELINGENS NYTAARSFEST

Onsdag den 20. Januar holdt København-Afdelingen sin første Sammenkomst i Aaret, og ifølge Traditionerne former denne Aften sig som „munter Aften“.

Henved 250 Medlemmer var mødt frem, da Formanden, Arkitekt *Marston*, ganske kort bød Velkommen — Flaget hejstes, og derpaa talte Hovedforeningens Formand, Admiral *Carstensen*, hvem man havde anmodet om at indvie det Aar, som nu begyndte, og Admiralen gjorde det paa en Maade, som gik alle til Hjerte.

Stærkt Bifald fulgte Admirals Tale, hvorpaa Formanden bragte ham en hjertelig Tak og udbragte et Leve for „vores allesammens Chef“, — og Chefen kvitterede med et Leve for Marineforeningen.

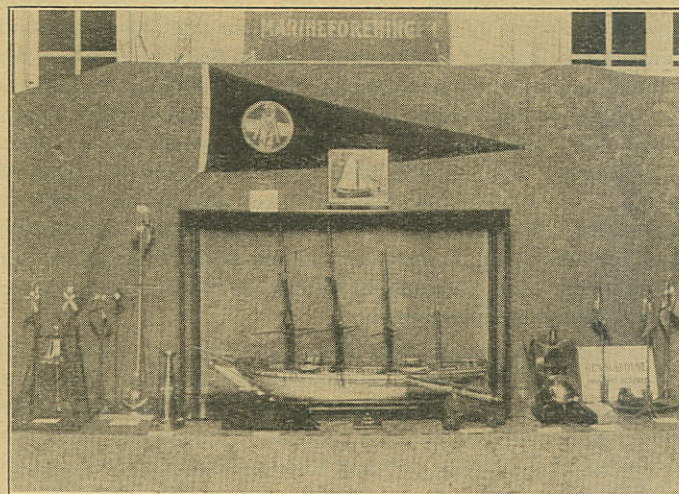
Derpaa pebes til Skafning, og da man var naaet til Kaffen, viste Skuespiller *Arvid Ringheim* sig paa Podiet med sine 5 Societaierer, der med fornøjelige Sketchs, Luthsang af den nydelige Frk. *Kaas*, Historier af *Poul Vendelbo*, og baade herlige Parodier og Skønsang af *Axel Boesen* forkortede et Par Timer paa allerbedste Maade. Det blev en virkelig fornøjelig og hyggelig Aften, — sine Forgængere lig.

25 AARS DAGEN FOR INDKALDELSE TIL MARINEN

Marinens Værnepligtige af Aargangen 1907, som maatte ønske at mindes deres Indkaldelse til Flaaden, anmodes om at henvende sig til Marineforeningens Hovedkontor, St. Strandstræde Nr. 9, Kbhvn. K., Tlf. Palæ 2886, saafremt de ønsker at deltage i en festlig Sammenkomst i Maj eller Juni Maaned 1932. I denne kan ogsaa Værnepligtige af ældre Aargange deltage (1902, 1897 o. s. v.).

Marineforeningens Hovedkontor og Jubilarudvalg bistaar en af Jubilarerne nedsat Komité med Arrangementet, der, med forventet Tilladelse, af Holmens Chef, omfatter Besøg paa Holmen, Frokost paa Kasernen, og om Aftenen Festmiddag i Park-Restauranten.

Nærmere Meddelelse vil fremkomme i „Under Dannebrog“.

FRA ODENSE-AFDELINGEN

I September Maaned forrige Aar afholdtes en Basar i Odense til Fordel for et nyt Sømandshjem, og Komitéen henvendte sig til den lokale Marineforening med Anmodning om at støtte Sagen, blandt andet ved at udstille sine Ejendele, i Lighed med hvad der var sket ved Havneudstillingen her i Byen for et Par Aar siden. Bestyrelsen var straks villig hertil, og Udstillingen gjorde stor Lykke iblandt de Besøgende, ligesom ved Havneudstillingen, idet det udstillede var noget helt Nyt for alle Ikke-Marinere.

Komitéen lod tage ovenstaaende Billede, som dog ikke giver noget rigtigt Indtryk paa Grund af dets Lidenhed, men Kendere vil nemt kunne finde de forskellige Ting: Skibsklokke, Signalmast og Raaber, derefter to Kanoner paa Lavetter, med

Køb hos vore Annoncører

Aalborg Haandværkerforening

Telefon 388. CHR. LØFQUIST Telefon 1889.

Blomsterforretning „Vesteraa“

Aug. Jacobsen
Vesteraagade 7, Aalborg
Telefon 4974

A/s AALBORG LÆDERHANDEL

Læder, Skomagerartikler, Skind

Slotsgade 6 AALBORG Telefon 195

Niels Christensens
Bageri og Konditori
anbefales.

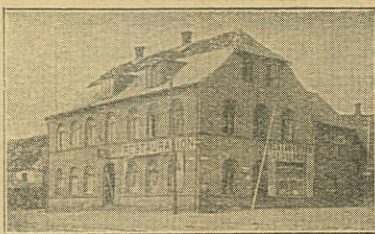
Hj. af Louisegade og Christiansgade
Telefon 744 Aalborg

I. L. Hamre
Sejl-, Flag-, & Presenningfabrik

Aalborg — Telef. 381
anbefales.

Nordjyllands Kul
Kompagni A/S

Søfarende!

Besøg Marinestuen
Restaurant „Gl. Toldbod“
ved Havnen — Randers
Telefon 1267

Køb hos
vore Annoncører.

Helsingørs Jernskibs- og Maskinbyggeri

Helsingør Etabl. 1881 Danmark

Nybygning og Reparation af Dieselmotor- og Dampskibe.
Byggebedding for Skibe indtil 430 Fods Længde. — 2 Tørdokker og 1 Op-
halingsbedding for Skibe indtil 380 engl. Fods Længde.
Telegr.-Adr.: Skibsværftet. Telefon Nr. 40, 91 og 357

KAAS & SØRENSEN (Indehaver G. E. Olsen),
HELSINGØR

KUL - COKES - BRÆNDE

En Gros & en detail. Telefoner: 39 — 1139 — 575

M. Simoni, Aalborg

Jyllands ældste Vinhandel.

M. Kjærs

Smedie & Maskinfabrik

Aalborg

Telefon 2371 og 3443

„Jylland“s Dampfarveri

og kemiske Tøjrensingsanstalt
Nørregade 5, Telf. 813

Farver og kemisk renser alt

Aalborg. P. A. Christensen.

Skotøjsmagasinet

„DET RØDE HUS“

K. Sørensen

Aalborg

Boulevarden 4 Telefon 847

Restaurant „Bristol“, Østeraa
anbefales.

Nye hyggelige Lokaler.

Bedste Madsted. Billige Priser.
Tlf. 1952 N. Andersen Tlf. 1952

Aalborg Bugserelskab
ved JACOB NIELSEN
Telefon 1265

A/s Chr. Boldsens Efterfølger
Jern, Staal, Metaller
Randers

M. ANDERSEN

Værktøjsfabrik

Vestergrave 12, Randers

Specialitet: Snittappe, Snitkluppe, Snitbakker
Lokkeværktøj etc.

Cylinderudslibning.

Levering af komplette slebne Stempler.
Slibning af Krumtappe. Afslebne Ford-
Krumtappe haves paa Lager til Om-
bytning. Fremstilling af alle Arter
Tandhjul hurtigt og billigt.

Philip Jensens Eftf.
Tlf. 216 Horsens

Horsens

Jern- og Staalforretning A/S

(tidl. N. C. Nors Jernhandel samt Horsens
Jern- og Staalforretning)

Telefon: 2031, 2032 og 2033

Chr. Jacobsens Maskinfabrik

Horsens - Telefon 1214

FRITSTAAENDE DAMPKEDLER

Medlem af Marineforeningen

KORSØR

Harald Fischer

KORSØR — Telf. 96 - 104 - 339

Kolonial — Isenkram

Leverandør til Marinen

Th. Rasmusens Sønner

Stats. 15 — Korsør — Telf. 106

Import af Kul og Kokes,
Korn og Foderstoffer

Spis

Vegetana Margarine

A/s Aalborg Margarinefabrik

Aalborg

Mejeri og Flødefabrik

Ved Stranden 5

Tlf. Nr. 791

Indeh.: A. J. Uhrenfeldt

Optiker

C. HOFMAN

Bispensgade Nr. 11

Specialitet:

„Tilpasning af Brillor“

K. Kjeldgaard

Jern-, Staal- og Maskinforr.

AALBORG

M. Steffensen. Cafe „Haabet“

Nyhavnsgade Aalborg Telefon 1847
Bedste Madsted i Aalborg.

MODERNE FOTOGRAFIER

mine anerkendte Fotografier i kunst-
nerisk Udførelse anbefales Marine-
foreningens Medlemmer.

Fotograf SØBORG, Vesteraagade 1, AALBORG

Køb

Randers Andels Mejeris Produkter.

Randers Fløde
(Eksportfløde)

Faas i enhver Havn.

Munksgaard-Nielsens

Skibssmedie

& Maskinfabrik

Telf. 838. Randers. priv. 414

Randers Glassliberi

J. N. Bach. Telefon 1041.

Fløjspejle i alle Maal og Faconer haves
altid paa Lager saavel i 3/4 hv. som i
Krystal. Blyindfattede Ruder.

Køge

Jul. Th. Petersen

Mønsterbageriet.

Torvet 30 — KØGE — Telf. 294.

Leverandør til Marinen.

H. Rydahl Hansen

Køge, Telefon 41

Bageri & Conditori

Leverandør til Marinen

Hirtshals

Marinere besøger

Hirtshals Kro,

Feriegæster modtages.

Telefon 7

en Kuglepyramide i Midten, derefter Luntevager, Minebøsse, Sextant og Dekorationsflag. Disse Ting er skænket Afdelingens interesserede Medlemmer, men udgør kun en Del af Afdelingens smukke Foræringer. Det mest interessante ved Udstillingen er dog den 4-mastede Bark, som ses i Montren, et enestaaende Husflidsarbejde. Arbejdet udføres af vor gode Kammerat Styrmand *Christensen*, der er godt op i 70'erne og har mistet sit ene Øje, han har arbejdet paa Kunstværket i 7 Aar, og som det kan ses, er Rigningen endnu ikke færdig, idet Vanterne og Stagene hænger løst ud over Skibssiderne og endnu ikke har faaet Jomfruer til Tallierebene, men paa Lønningen ses Jomfruerne og Røstjærnene; af den Grund staar Rigningen ikke som den skal, idet Stængestagene heller ikke er spændte. Naar man hører, at Skibet er spantet og planket op fra Kølen som et virkeligt Skib, og at alle Dæksplankekerne er lagt hver for sig, forstaar man, hvilket kolossalt Arbejde, der er nedlagt alene i Skrogets Bygning, men dertil kommer, at der ikke mangler een eneste Nagle eller Bolt, ligesom alt til Rigning, Dæk, Baade m. m. er udført indtil de mindste Enkeltheder; alt løbende Gods er der, og selv Haandperterne mangler ikke paa Ræerne. Man vil forstaa, at det er blevet en Livssag for gamle Styrmand *Christensen* at udføre dette kolossale Arbejde, og hans største Ønske er, at han maa leve til Arbejdet er helt færdigt; dette Ønske deles af alle, som har set Skibet.

At vore Udstillingsstande, saavel ved Basaren som ved Havneudstillingen, har været en god Reklame for Marineforeningen, ikke alene i Odense, er udenfor al Tvivl, og det henstilles til Brødreafdelingerne at benytte sig af saadanne Lejligheder til at agitere for vor kære Marineforening.

C. C. B.

AALBORG-AFDELINGENS 15-AARS JUBILÆUM

Den 28. Februar 1932 har Marineforeningen i Aalborg levet i 15 Aar. Man kan med Rette benytte Betingelsen „levet“, — ikke kun „bestaaet“, thi blandt de 43 Afdelinger Landet over har Aalborg-Afdeling som faa andre vist en Livskraft, som er enestaaende, og utalte Gange er anført som følgeværdigt Eksempel for andre Afdelinger. At komme til Møde hos Marinerne i Aalborg, det var ikke blot fornøjeligt, men ogsaa en Berigelse ved Minderne, man tog med hjem om godt Kammeratskab, ubegrænset og djærv jysk Gæstfrihed og en sjælden Evne til storstilet og værdigt Arrangement, hvor alle 5—600 Aalborg-Marinere var med til at skabe Anseelse om deres By og deres Forening.

Paa Jubilæumsdagen samles hele den store Afdeling til Festlighed, og Gratulationerne vil sikkert strømme ind fra fjærn og nær, med mange gode Ønsker om fortsat Vækst og Trivsel, til Glæde for Aalborg-Afdelingen selv og den store Landsforening, hvis kraftige og sunde Liv i saa høj Grad er betinget af saadanne Børn som disse, der i deres smukke Limfjorsby holder Marineforeningens Flag højt. Vi glæder os til i det kommende Nummer af „U. D.“ at bringe nærmere herom, og sender Aalborg Marineforening en hjertelig Lykønskning.

M.

DANSK STYRMANDSFORENINGENS 25-AARS JUBILÆUM

I Anledning af Dansk Styrmandsforenings 25 Aars Jubilæum har Marineforeningens København-Afdeling fremsendt sin Lykønskning og gode Ønsker for Fremtiden, og Styrmandsforeningens Bestyrelse har bragt sin Tak derfor.

Vor Afdeling, og de fleste andre Landet over, tæller mange Styrmand blandt deres Medlemmer.

Under de nuværende vanskelige Forhold for vor Handelsmarine er der dobbelt Grund til at ønske dennes udmærkede Styrmandsstand Lykke og Held og fuld Beskæftigelse i den Gerning, som den saa ærefuldt røgter hjemme og ude.

FRA ESBJERG-AFDELINGEN

Anden Juledag afholdtes i Zions Kirke en højtidelig Mindegudstjeneste over de i Aaret 1931 omkomne Fiskere. Kirken var fyldt til sidste Plads. Langs Kirkens Balkon hang flere florumvundne Faner: Marineforeningens, Fiskeriforeningens, sønderjydske Forenings og Haandværker- og Industriforeningens. Efter Salmerne „Dejlig er Jorden“ og „Den er slet ikke af Gud forladt“ talte Pastor *Bentzen* smukt ud fra Ordet: „Og de lagde Skibene til Land og forlod dem, og salige er de som fulgte ham“. De to nævnte Salmer havde to Mødre bedt om at faa sunget ved Højtideligheden. Den første var Sønnens Yndlingssang, den anden var altid Afdødes Ordsprog.

Efter Salmen: „Han, som har hjulpet hidindtil“, var den højtidelige Mindegudstjeneste til Ende.

FRA ROSKILDE-AFDELINGEN

Dødsfald.

Juleaftensdag afgik Afdelingens Næstformand, Rentier *C. H. Christensen* ved Døden. Christensen nærede en levende Interesse for Arbejdet i Marineforeningen og mødte derfor altid til de forskellige Sammenkomster. Vi vil savne vor gode Kammerat og tit mindes hans gode og altid glade Ansigt.

Ære være hans Minde!

Nytaarsdag afgik Formanden for „De samvirkende Soldaterforeninger“ i Roskilde, Conditor *Jul. Nielsen*, R. af D., ved Døden. *Jul. Nielsen*, hvis Interesse og Arbejde for Soldaterforeningerne i Roskilde er kendt ogsaa uden for vor By, vil efterlade et dybt Savn, og det vil blive meget vanskeligt for hans Efterfølger at udfylde den tomme Plads.

Ære være hans Minde!

FRA NYBORG-AFDELINGEN

Dødsfald.

Den 13. Januar afgik Kaptajn *L. C. Møller* ved Døden i sit 82. Aar og uden forudgaaende Sygdom. — Gamle Kaptajn *Møller* havde været Medlem af Foreningen siden Stiftelsen og var altid blandt de mødende, naar Foreningen kaldte til Sammenkomst. — *Møller* holdt gerne ud til det sidste ved Møderne og havde altid en eller anden Oplevelse eller en gammel munter Sømandsvise at give til bedste for Kammeraterne, saa han vil blive savnet i Kammeraternes Kreds. —

Begravelsen fandt Sted fra Nyborg Kirke den 16. Januar under stor Højtidelighed. Kisten var indsvøbt i et Dannebrogflag, og et Væld af Kranse var sendt, ligesom et talrigt Følge var mødt. I Kirken talte Kaptajn *Møllers Ven*, Pastor *Hindse-Nielsen*, smukt og gribende ved Kisten, som var flankeret af Marineforeningens Flag samt Flaget fra Sømandsforeningen i Falsted. Ved Graven talte Politimester *A. Harhorn* hjertelige Ord og bragte gamle Kaptajn *Møller* en Tak fra Kammeraterne.

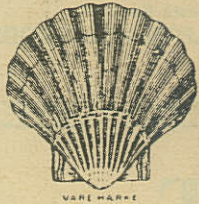
Vejle

**Brug
D. Friis'
Bagepulver**

**Vejle Mælkeforsyning
og Flødefabrik**

Mejeriet Ficara
Fineste Mejeriprodukter
Telf. 335 - 475 VEJLE

Hjørring

SHELL

Benzin, Smøreolie, Petroleum, Raolie

Ths. Toft og Co. A/S
Telf. 109 Hjørring Telf. 109

Næstved

J. V. Larsens Eftf.
Ringstedgade 5. Tlf. 16 og 26
Næstved

Velassorteret, fuldt konkurrencedygtig
Manufakturforretning

Alle Marinere mødes i
Industriforeningens Lokaler
NÆSTVED ● TELEF. 91

Kalundborg Holbæk

IMPORTKOMPAGNIET A/S

Tlf. 33 & 34, Kalundborg Stats. 13, Telegr.-Adr. Importico.
IMPORT AF KUL, KORN OG FODERSTOFFER, SPC. LANGWITH,
STORE OG NØDDEKUL TIL DAMP & HUSHOLDNINGSBRUG

Leverandør til Marinen.

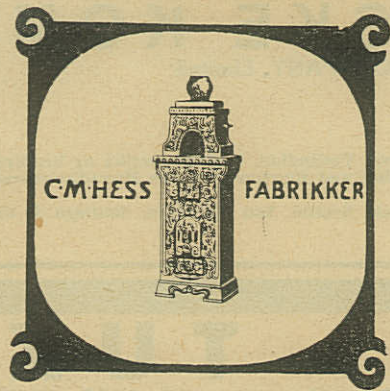
Chr. Norups Kødudsalg

Skibrogade 45, Kalundborg
Telefon 141. Privat Telefon 246
Leverandør til Marinen.

CARL CLORIÜS

Bager og Conditforretning anbefales
altid 1.ste Klases Varer.
KALUNDBORG TELEFON 187

**Køb hos vore
Annoncører!**

Vejle Andelsmejeri

Telefon 510.
Vejle

Esbjerg

**Esbjerg
Tovværksfabrik**

A/s

Skagen

P. Saxbergs Skibshandel

Skagen
Telegram-Adresse: Saxberg
Rigstelefon 86

Anbefal **M. THELLEFSENS BAGERI**, Skagen
Telefon 206

Specialitet: *Hygeabrød*

Frederikshavn

P. Schou & Co.

Skibshandlere.
Frederikshavn. Tlf. 12. Stats 17
Leverandør til Marinen

GRAND HOTEL

Kalundborg. Telf. 386 - 543
Marineforeningens Lokaler og Mødested
1ste Kl. Varer. Moderate Priser
Erbødigt HANS A. NISSEN
Medlem af Marineforeningen

Hotel ISEFJORD

Theater, Bal & Selskabslokaler
Telefon 5 & 593. Holbæk
Ringsted

KILDEVANG A/M

1ste Kl. Mejeriprodukter
RINGSTED. Telf. 279

Aarhus

Fineste Aarhus Vand
Mineralvandsfabrikken EKSPRES
v/ Jens Skou - Aarhus
Telefon 7700. 3 Linier.

Mejlgades Brændelsforretning
Mejlgade 42 - AARHUS - Telf. 2699
Kul, Koks og Brænde, billigste Dagspr.
M. P. Mortensen
Medlem af Marineforeningen

OTTO HOLLE
Bagerier og Conditiorier
Kongelig Hofleverandør
Vestergade 15 - Telefon 116
Aarhus

Aarhus Stevedore Compagni
Telefon 465 og 6432
Losning og Lastning!

A. Muchitsch
Vestergade 7 Aarhus
**Kasketter - Hatte
Pelsvarer**

I. Emmery
Conditori og Café
Hj. af Guldsmedegade og Klostergade
Telefon 410. Aarhus

SOPHUS E. JOHNSEN & Co.
SKIBSHANDEL, DRAKENBERGHUS
Telegramadresse: Sejus, Tlf. 2859, Riis Skov 157
Medlem af Marineforeningen.
Alt, som kan udføres fra Frilager.
HAVNEGADE 32, AARHUS

H.P. Salling & Sønner
Aarhus
Kobbersmede og Blikkenslagere
Telf. 7677 Telf. 7678

Andreas Skaarup, Aarhus.
Colonial- og Delikatessforretning.
Telefon 865, 866. Skolegade 29.
Leverandør til Marinen.

D. F. J. F. T.

A. EVENSEN & Co. A/S
AARHUS
TLF. 509 & 529 TELEGR. „ADAM“

Odense - Nyborg - Svendborg - Faaborg - Ringsted

R. MØLLERS Skibsværft.

Telefon 246 - FAABORG - Telefon privat 415.
Patent Ophalingsbeding, 450 Tons.

Radio Apparater, alle Størrelser og Systemer føres paa Lager og bygges
paa Bestilling. - Alle løse Radiodele. - Husk Ladestationen.
Banegaardspladsen, Faaborg. **I. C. O. JENSEN** Statsaut. Installatør. Tlf. 262.

HJALMAR HANSEN

Alle Aarstidens Fisk sendes overalt til billigste Pris.
Telefon 590 Faaborg

Strandgade 3, **Herman Agerup**, Faaborg. Tlf. 269
Kolonial- & Skibsproviantforretning.
Leverandør til Marinen

Faaborg Herregaardsmejeri

Telefon 322
Leverandør til Marinen

Brd. Joh's. & Emil Franke

Svendborg
Kød - Flæsk - Paalæg
Leverandør til den Kgl. danske Marine

C. P. Lauritsen

Import og Lager af alle Sorter
Kul & Cokes.
Svendborg - Telefon 172
Efter Kontortid Tlf. 29. Lev. til Marinen

A. CARLSEN

Blomster- & Frugthandel
Svendborg - Møllergade 44
Telefon 1116

**SVENDBORG
A-VEN-A
MALT-ØL**
(HAVRE-SUNDHEDS-ØL)

Holm Rasmussen & Søn

Svendborg - Telefon 231 - Grundl. 1882
Sejl, Flag og Presseninger
Brogade 6

CHR. SØRENSEN

Kød- og Fedevareforretning
Mellemgade 20 - Nyborg - Telefon 30

A/S Nyborg Kulforretning

— Strandvejen —
Bedste Kul og Koks
Leverandør til Marinen

Odense Maskinfabrik

Ditlev Madsen
(Medlem af Maskinmestrenes Forening)
Bjerggade 26 - Odense - Telefon 3342

„INDUSTRI PALÆET“

Odense - Telefon 312
Hotel, Restaurant og Selskabslokaler

AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI
(THE EAST ASIATIC COMPANY, Limited)

IMPORT til Europa af østasiatiske og andre overseiske Produkter.
EXPORT til overseiske Pladser af europæiske Produkter
SKOV- OG SAVMOLLEDRIFT i Siam.
REGELMÆSSIG RUTEFART paa Siam, Ceylon, Kina, Japan, Sydafrika, Australien, Java, Vestindien, Mellemamerika og Vestkysten af Nord- og Sydamerika.
Alle nærmere Oplysninger angaaende **O. K. LINIERNE** og Kompagniets Virksomhed faas ved Henvendelse paa **Hovedkontoret, Holbergsgade 2, København K.**,
Filialerne i Bangkok og Singapore eller Agenturerne.
Egne Agenturer: Soerabaya, Shanghai, Hankow, Tsingtao, Dalny, Harbin, Vladivostock, Seattle, San Francisco, Santiago de Chile, Durban, Johannesburg, Cape Town, Dar es Salaam, Madras, Rangoon, Penang, Kuala Lumpur.

**DET DANSKE
GØDNINGSKOMPAGNI**

København — Odense — Aalborg — Struer
Aarhus — Esbjerg — Sønderborg

STUDENTERFORENINGENS SELSKABLOKALER VESTRE BOULEVARD 6
anbefales til Afholdelse af enhver Festivit, 3 Sale. Indtil 500 Couverts kan dækkes i samme Sal. Baller, Karnevaller indtil 1400 Deltagere. De nyindrettede elegante Lokaler i Stueetagen særligt egnede til Familiefester, mindre Møder og lignende, bringes i Erindring. Moderate Priser. Forlang Tilbud og bese Lokalerne.
Telefon Central 10157. Ærbødigst
SVEND A. JØRGENSEN

Vilh. F. Kjærs Vinhandel Vesterbrogade 5, (Panoptikonbyggn).
Leverandør til offentlige og private Institutioner. Telefon 1681.

Chr. Jacobsen
Bageri & Conditori
DRONNINGENSGADE 44-46
TELEFON CENTRAL 5820

F. C. Jacob, Glasteknik
Hauserplads 18, Byen 3591, Grundl. 1876
Stue-, Vindues-, Bade-, og Læge-Termometre.

VIGGO JACOBSEN
GERNERSGADE 3, ved St. Kongensgade
Telefon Palæ 802 v.
anbefales sit Lager af Guld- Sølv og Elektrolevarer. Reparationer, Forgyltning Forsølvtning og Gravering udføres smukt og billigt paa eget Værksted. Leverandør til Forbrugsforeningen for Embeds- og Bestillingsmænd samt Læger.

HAANDPRESSERIET
Brogade 2 Am. 4730 x.
Jakkesæt rensat Kr. 3,00
Jakkesæt kemisk rensat . Kr. 0,50
Carl Svendsen :: Brogade 2
Hentes og bringes til Skibet.

12 Kroner kontant gives i Rabat ved Køb af 100 kg Smør eller 100 kg
Ægte KANA VEGETABIL Margarine eller 25 kg
Kaffe, The, Cacao og Chokolade at aftage efter Forbrug.
Altid bedst og billigst.
Smør- og Kaffelageret „GAMA“
Fredericiagade 27 Telefon Palæ 199

H. de H. Ebbesen & Søn
Udstyrs- & Isenkramforretning
Specialitet:
Møbelbeslag og Møbellaase
Dr. Tværgade 25 - Central 5931

Oskar Johansen.
Glærmester & Forgylder.
Dronningensgade 55 Tlf. Amager 7398
Alt Bygningsarbejde udføres.
Leverandør til Orlogsværftet.

Sejl, Flag & Presseninger
H. Halmøe,
Cort Adalersgade 8
Telf.: Byen 6762 og Byen 4326

Grøntsager
Oluf Kristensen
Ny Kastrupgaard
Telf. Kastrup 150

O. Schack Steenberg, Snedkermester
Alt i Møbel, Kontor og Inventar udføres efter egne Originaltegninger.
Telefon Byen 1630 v. — Kattesundet 12

Under Dannebrog med en

TUXHAM

Raoliemotor 12-410 HK.
TUXHAM A/S. København, Valby. Tlf. 8816

Strömsnäs Jernvärks Aktiebolag
Degerfors (Sverige)
Fremstiller alle Sorter Siemens Martin Staal & Jern af fineste Kvalitet.
SPECIALITETER: KEDEL- & SKIBSBYGNINGSMATERIALE TIL KRIGSSKIBE
Repræsentanter:
S. A. SVENDSEN HALMTORVET 10 - KØBENHAVN V.
TELEFON CENTRAL 14922 - TELEGR.-ADR.: "SIRON"

KØB

HJEMMET
DANMARKS POPULÆRESTE UGEBLAD

DET DANSKE MÆLKE-KOMPAGNI
KØBENHAVNS MÆLKEFORSYNING
Leverandør til de fleste Institutioner — Telefoner: 2712—5858—310

HINDENBURGS EFTF. — (Valdemar Larsen og O. Staffeldt)
Grundlagt 1884 **Træ-, Finér- og Tømmerhandel.** Grundlagt 1884
Baadsmændsstræde 22-24 — Telefon: 1627 - 6269 - 5883

Nordisk Kaffe Kompagni
HORNBECH'S RENE FRUGTSAFTER

Nordisk Forsikrings-Anst. A/S
Vestervoldgade 15
Telefon Central 10068
Brandforsikring Tyverforsikring
Grundejerforsikring

SYLTNING MED BÄHNCKE!
Kathrinebjerg
EDDIKE VIL ALTID LYKKE

F. H.

J. C. Jensens
FARVEHANDEL
Dr. Tværgade 40 - Tlf. C. 3227
Farver, Lakfernis, Pensler m. m.

Moritz Salomonsen's Eftf.
A. Moesgaard
Kolonial-, Delikatesse- og Vinhandel
En gros & en detail
Telefoner: Central 207 og 1247

Bogbinder Th. Strandgaard
N. Rasmussens Eftf.
Piletræde 66, 4. Sal, tilh. i Gaarden
Telefon Byen 7235
anbefaler sig med alle Arter
Bogbinderarbejde.

Louis Thomsen
Tømmerhandel
Østbanegade 139
København

N. A. Jørgensen, Adelgade 90
TRÆLASHANDEL
Telefon 11548 og Palæ 161
Mahogni, Fyrretræ, Egetræ, Whitewood,
Finér, Kehlede Lister, Tagpap.

Carl Rasmussens Efterfølger
Borgergade 128
Telefon 686
Hørkram-, Ost- og Paalægsforretning.
Største Lager af dansk og udenlandsk Fjerkræ.

Willy Hoppe,
Blikkenslager & aut. Gas- og Vandmester
Vesterbrogade 54. Tlf. 12274

Parkteatrets Restaurant og Selskabslokaler LEO IVERSEN, Dannebrog 1912
anbefales de ærede Medlemmer. - Concert hver Aften. - Morsomt Smørrebrød. Telefon 4048